

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121200572
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8121200572.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu: Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana Prešov, so sídlom Hollého 14, 081 81 Prešov, IČO: 00 610 577, právne zastúpenému: Advokátska kancelária GOGA a spol., s.r.o., so sídlom Kupeckého 4, 040 01 Košice, proti žalovanému: Q. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XX/XX, XXX XX T., o zaplatenie 2,- Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti platobnému rozkazu Okresného súdu Prešov, č.k. 19C/5/2021-12 zo dňa 08.02.2021, takto jednohlasne

rozhodol:

Mení platobný rozkaz vo výroku o trovách konania tak, že stranám nepriznáva náhradu trov prvoinštančného konania.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol:

I. Žalovaný je povinný do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi sumu 2 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 Eur od 29.5.2018 do zaplatenia.

II. Žalovaný je povinný do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu nahradiť žalobcovi (k rukám právneho zástupcu žalobcu) trovy konania vo výške 65,93 Eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia.

2. V odôvodnení uviedol, že platobným rozkazom rozhodol iba na základe skutočností tvrdených žalobcom, o ktorých súd nemá pochybnosti. Žalobca sa podanou žalobou zo dňa 07.01.2021 domáhal vydania platobného rozkazu o zaplatenie 2 eur s prísl. Žalobca dňa 18.05.2018 poskytol žalovanému zdravotnú starostlivosť v rámci ústavnej pohotovostnej služby podľa § 38a ods. 6 písm. c) zákona č. 577/2004 Z.z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti, pričom žalovaný nespĺňa podmienky pre oslobodenie od povinnosti úhrady podľa § 38 ods. 8 písm. c) zákona č. 577/2004 Z.z., a tak vznikol žalobcovi voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy vo výške 2 eur. Nakoľko žalovaný svoju povinnosť úhrady dobrovoľne nespĺnil, bola mu bezprostredne po ukončení poskytovania zdravotnej starostlivosti osobne doručená výzva na úhradu dlžnej sumy, ktorú žalovaný prevzal a prevzatie potvrdil svojím podpisom. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný dlžnú sumu žalobcovi nezaplatil, dostal sa do omeškania.

3. V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu vo výroku II. odvolanie žalovaný. Žalovaný žiadal o oslobodenie trov konania z dôvodu, že toho času je nezamestnaný, nemá žiaden príjem. V prílohe priložil úhradu poštovou poukážkou v sume 2 Eur.

4. K odvolaniu sa žalobca písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 CSP), preskúmal platobný rozkaz ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné, a preto platobný rozkaz v časti trov konania podľa § 388 CSP zmenil, keď neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zrušenie (§ 389 CSP).

6. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

7. Základnými zásadami premietajúcimi sa v rozhodovaní súdov o trovách konania sú - zásada úspechu v konaní podľa § 255 CSP a zásada zavinenia na zastavení konania upravená v § 256 CSP.

8. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Odvolací súd v zmysle odvolacej námietky žalovaného konštatuje, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy a v čl. 1 Dodatkového protokolu.

10. Zmyslom a účelom náhrady trov v konaní pred všeobecným súdom je poskytnúť úspešnej strane alebo strane, ktorej to priamo priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania sa vychádza zo zásady zodpovednosti za výsledok. Táto zásada sa neuplatní vtedy, ak sú splnené podmienky pre postup podľa § 257 CSP.

11. Zásada procesnej zodpovednosti za výsledok konania sa uplatňuje pre každé konanie. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania. Použitie tohto ustanovenia preto negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter (pozri napr. R 34/1982).

12. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 CSP vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax, dnes už ustálenú (viď rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 MCdo 17/2009, 5 Cdo 67/2010 či 3 MCdo 46/2012), podľa ktorej nemožno § 257 CSP považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednáwanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. Túto normu preto nie je možné interpretovať tak, že je aplikovateľná kedykoľvek a bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú, a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. Aj tu však treba skúmať, či nejde o výnimku z výnimky, či teda na ponechanie účinkov právnej normy nie sú dané dôvody. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR, III. ÚS 292/07, či I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 727/2000).

13. Ustanovenie § 257 CSP neslúži na zmierňovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami (pozri nález Ústavného súdu ČR, I. ÚS 2862/07). Použitie § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná, alebo, že zárobková a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia

ako u jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie konania a jeho výsledok.

14. Pri skúmaní, či sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, súd prihliada v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania; pritom treba vziať na zreteľ nielen pomery toho, kto by mal hradiť trovy konania, ale je nutné tiež uvážiť, ak by sa také rozhodnutie dotklo najmä majetkových pomerov oprávneného účastníka. Významné sú tiež okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku, postoj účastníkov v priebehu konania a ďalšie. (I. ÚS 188/08 Sb. 49).

15. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch (všetkých) účastníkov, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradiť trovy, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá (uznesenie NS SR sp. zn. 4MCdo/2/2008 zo dňa 25. 02. 2009).

16. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca si v konaní uplatňuje náhradu trov konania. Trovy konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 65,33 eur s DPH.

17. Súd prvej inštancie vyzval Sociálnu poisťovňu, pobočka N., či žalovaný je poberateľom nejakej dávky sociálneho poistenia a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, N., či žalovaný je poberateľom dávky v hmotnej núdzi. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny I. T., oddiel služieb pre občana uviedol, že žalovaný nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, ale je poberateľom dotácie SOS v sume 300 eur mesačne. Sociálna poisťovňa, pobočka N. oznámila, že žalovaný nepoberá žiadne dávky sociálneho poistenia.

18. Odvolací súd konštatuje, že žalovaný poberá dotáciu na podporu humanitárnej pomoci pre fyzickú osobu (dotáciu SOS) podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 103/2020 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti dotácií v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 v znení neskorších predpisov v sume 300 Eur mesačne, keďže v čase krízovej situácie žalovaný prestal vykonávať činnosť, z ktorej mu plynul príjem a zároveň nemal žiaden iný príjem zo závislej činnosti, z podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti. Taktiež odvolací súd poukazuje na neprimeranosť trov konania vo výške 65,93 Eur, pozostávajúce z trov právneho zastúpenia k samotnej istine 2,- eur, ktorá bola predmetom konania o veci samej. Odvolací súd teda dospel k záveru, že takéto skutočnosti predstavujú okolnosti hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov žalobcovi.

19. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd platobný rozkaz vo výroku II. zmenil podľa § 388 CSP tak, že stranám sporu náhradu trov prvoinštančného konania nepriznal.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s § 262 ods. 1, § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP a náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznal.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).